

ЗАТВЕРДЖЕНОНа засіданні кафедри терапії та реабілітації
(протокол № 27 від 27 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри

Олена ЛАЗАРЄВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Кафедра терапії та реабілітації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи обстеження у фізичній терапії

2024-2025 навчальний рік, денна форма здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

1.1. Загальна інформація

Назва освітньої програми	Фізична терапія https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/opp_magistry.pdf
Код і назва дисципліни за освітньою програмою	ВД.ФТЕ 16 Методи обстеження у фізичній терапії https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=1544
Семестр навчального року Календарні терміни вивчення	<i>I семестр</i> <i>Вересень-грудень</i>
Форма підсумкового контролю	Залік
Прізвище, ім'я та по батькові науково-педагогічних працівників, контактна інформація, електронна адреса	Лазарєва Олена Борисівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри Терапії та реабілітації, olazarijeva@uni-sport.edu.ua , https://uni-sport.edu.ua/content/lazaryeva-olena-borysivna Брушко Вікторія Вадимівна, старший викладач, vbrushko@uni-sport.edu.ua , https://uni-sport.edu.ua/content/brushko-viktoriya-vadymivna

1.2. Кредити ЄКТС, види занять, кількість годин

кількість кредитів ЄКТС	лекції	семінарські	практичні	лабораторні	самостійна робота	загальна кількість годин
3	8		16		66	90

1.3. Оцінювання результатів навчання

Номер і назва теми практичних, семінарських та лабораторних занять	Завдання для самостійної роботи до заняття	Засоби оцінювання під час заняття та кількість балів	Загальна кількість балів за заняття
<p>1. Визначення основних складових суб'єктивного обстеження: анамнез, шкали, опитувальники. Значення біопсихосоціальної моделі здоров'я і МКФ при обстеженні пацієнтів з порушенням діяльності опорно-рухового апарату. Основні правила проведення об'єктивної оцінки та їх аналіз: постуральна оцінка, пальпація, оцінка діапазону руху в суглобі (активний, пасивний, функціональний), гоніометрія, ізометричне тестування м'язів, ММТ, функціональне тестування, специфічні тести. Додаткові рухи в суглобах та їх класифікація, оцінка суглобової гри. Визначення нормального та патологічного кінцевого відчуття рухів в суглобах.</p>	<p>Роль фізичного терапевта при порушенні діяльності ОРА в системі охорони здоров'я України. Проходження онлайн курсу «МКФ. Застосування в клінічній практиці» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/icf-and-application-in-clinical-practice-course-course-uk/</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу</p>	<p>10</p>
<p>2. Анатомо-фізіологічні особливості суглобів плечового поясу та верхніх кінцівок. Обстеження та методи оцінки при функціональних/рухових порушеннях діяльності плечового, ліктьового, променево-зап'ясткового суглобів та суглобів кисті: постуральна оцінка, пальпація, оцінка діапазону рухів в суглобах (активний, пасивний, функціональний), ізометричне тестування м'язів, гоніометрія, ММТ, оцінка суглобової</p>	<p>Причини обмеження та збільшення об'єму рухів в суглобах верхнього плечового поясу та верхніх кінцівок. Поняття патологічна рухомість суглобів та його причини. Проходження онлайн курсу «Оцінювання амплітуди рухів» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/assessing-range-of-motion-course-course-uk/ Проходження онлайн курсу</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу</p> <p>Кейси</p>	<p>7</p> <p>7</p>

гри, функціональні та специфічні тести.	«Об'єктивне обстеження плечового суглоба» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/objective-examination-of-the-shoulder-course-course-uk/		
3. Анатомо-фізіологічні особливості суглобів тазового поясу і нижніх кінцівок. Обстеження та методи оцінки при функціональних/рухових порушеннях діяльності кульшового, колінного гомілковостопного суглобів та суглобів стопи: постуральна оцінка, пальпація, оцінка діапазону рухів в суглобах (активний, пасивний, функціональний), ізометричне тестування м'язів, гоніометрія, ММТ, оцінка суглобової гри, функціональні та специфічні тести. Характеристика патологічної ходи при порушеннях опорно-рухового апарату	Причини обмеження та збільшення об'єму рухів в суглобах тазового поясу та нижніх. Поняття патологічна рухомість суглобів, причини. Види вкорочень кінцівок та їх характеристика. Патологічна ходьба. Проходження онлайн курсу «Відхилення у ходьбі, пов'язані з больовими синдромами тазу та колінних суглобів» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/gait-deviations-associated-with-pelvis-and-knee-pain-syndromes-course-course-uk/ Проходження онлайн курсу «Відхилення у ходьбі, пов'язані з больовими синдромами нижньої частини ноги та стопи» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/gait-deviations-associated-with-lower-leg-and-foot-pain-syndromes-course-course-uk/	Сертифікат з проходження онлайн курсу Кейси	7 7
4. Анатомо-фізіологічні особливості хребта. Обстеження та методи оцінки при функціональних/рухових порушеннях діяльності шийного, грудного, попереково-крижового	Причини виникнення болю та його класифікація. Проходження онлайн курсу «Обстеження та терапія грудного відділу хребта»	Сертифікат з проходження онлайн курсу Кейси	7 7

<p>відділів хребта: поструральна оцінка, пальпація, оцінка діапазону рухів в суглобах (активний, пасивний, функціональний), ізометричне тестування м'язів, гоніометрія, ММТ, оцінка суглобової гри, функціональні та специфічні тести.</p>	<p>Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/assessment-and-treatment-of-the-thoracic-spine-course-course-uk/ Проходження онлайн курсу «Відхилення у ходьбі у разі регіонального болю спини та верхньої частини ноги» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/back-and-upper-leg-regional-pain-and-gait-deviations-course-course-uk/</p>		
<p>5. Відділи головного та спинного мозку, периферичної нервової системи, які виконують рухову функцію. Поняття рефлекторна дуга, види рефлексів. Основні види патологічних рефлексів. Методики оцінки рефлексів та їх стан норми/патології. Довільні рухи та їх порушення. Методики та клінічні інструменти оцінки активних рухів, сили та тону м'язів: методика проведення та аналіз отриманих результатів обстеження. Проби для виявлення скритих парезів. Ознаки ураження верхнього та нижнього мотонейрона.</p>	<p>Пірамідна система. Верхній та нижній мотонейрони. Симптоми центрального (спастичного) і периферичного паралічів/парезів. Уявлення про рефлекс і рефлекторну дугу. Патофізіологія виникнення патологічних рефлексів та їх види. Патологічні зміни функціонального стану м'язів при травмах та захворюваннях НС. Екстрапірамідна система та синдроми її ураження.</p>	<p>Опанування практичними навичками.</p>	<p>12</p>
<p>6. Класифікація чутливості. Види і типи порушень чутливості. Методики оцінки поверхневої, глибокої і складних видів чутливості та встановлення характеру змін при порушеннях. Функції та симптоми</p>	<p>Види розладів чутливості: анестезія, гіпестезія, гіперестезія, гіперпатія, дизестезія. Синестезія, дисоційовані розлади, поліестезія, парестезії. Біль і його класифікація. Синдроми та симптоми дисфункцій П</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу Кейси</p>	<p>7 7</p>

<p>ураження I - XII пар черепно-мозкових нервів. Методики обстеження функції черепних нервів та аналіз результатів обстеження: норма/патологія.</p>	<p>- VI пар черепно-мозкових нервів. Проходження онлайн курсу «Огляд і оцінка черепних нервів» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/cranial-nerves-overview-and-assessment-course/</p>		
<p>7. Рівні порушення рівноваги. Основні функції мозочка та вестибулярної системи. Характеристика формувань порушень постурального контролю у пацієнтів неврологічного статусу. Методики та клінічні інструменти оцінки постурального балансу, утримання вертикальної пози, рівноваги і координації: методика проведення та аналіз результатів обстеження.</p>	<p>Атаксії, види атаксії, комбіновані порушення рівноваги.</p>	<p>Відповідь на задану тему.</p>	<p>10</p>
<p>8. Нормальна хода як критерій оцінки патологічної ходи. Охарактеризувати аспекти нормальної ходи: цикли ходи, фази ходи, діапазон руху, реакцію суглобів та м'язову активність. Патологічна хода та її типи. Функціональні критерії ходи. Класифікація функціональної здатності до переміщення. Клінічні інструменти оцінки функції стереотипу ходьби: методика проведення та аналіз результатів обстеження.</p>	<p>Проходження онлайн курсу «Діапазон рухів у суглобах під час ходи» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/joint-range-of-motion-during-gait-course-course-uk/ Проходження онлайн курсу «Неврологічні відхилення у ходьбі» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/neurological-gait-deviations-course-course-uk/</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу</p>	<p>14</p>
		<p>Усього:</p>	<p>100</p>

1.4. Обладнання, інструментарій, програмне забезпечення, необхідні для викладання навчальної дисципліни

Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету. Функціональне ліжко/кушетка, стілець зі спинкою/візок, допоміжні засоби (одноопорна паличка, чотирьохопорна паличка і т.д), сходи, пояс для страхування, фішки, неврологічний молоточок, сантиметр/рулетка, секундомір, гоніометр, динамометр, міотонометр, інклінометр, бланк оцінки та відповіді.

Зал фізичної терапії (https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya_nufvsu_2_2.pdf). Сторінка курсу на платформі Moodle (<https://dn.uni-sport.edu.ua/>). Курси неформальної освіти Фізіопедія (<https://members.physio-pedia.com>).

1.5. Заходи з неформальної освіти, що можуть бути застосовані в процесі викладання навчальної дисципліни:

стажування, курси, майстер-класи, тренінги, семінари, що підтверджено відповідним документом (сертифікат, диплом тощо).

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри терапії та реабілітації
(протокол № 27 від 27 серпня 2024 р.)

Завідувач кафедри

Олена ЛАЗАРЄВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

Кафедра терапії та реабілітації

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методи обстеження у фізичній терапії

2024-2025 навчальний рік, денна форма здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

Повторне вивчення дисципліни

1.1. Загальна інформація

Назва освітньої програми	Фізична терапія https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/vseDocumenti/opp_magistry.pdf
Код і назва дисципліни за освітньою програмою	ВД.ФТЕ 16 Методи обстеження у фізичній терапії https://dn.uni-sport.edu.ua/course/view.php?id=1544
Семестр навчального року Календарні терміни вивчення	<i>I семестр</i> <i>Вересень-грудень</i>
Форма підсумкового контролю	Залік
Прізвище, ім'я та по батькові науково-педагогічних працівників, контактна інформація, електронна адреса	Лазарєва Олена Борисівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри Терапії та реабілітації, olazarieva@uni-sport.edu.ua , https://uni-sport.edu.ua/content/lazaryeva-olena-borysivna Брушко Вікторія Вадимівна, старший викладач, vbrushko@uni-sport.edu.ua , https://uni-sport.edu.ua/content/brushko-viktoriya-vadymivna

1.2. Кредити ЄКТС, види занять, кількість годин

кількість кредитів ЄКТС	лекції	семінарські	практичні	лабораторні	самостійна робота	загальна кількість годин
3	2		7		81	90

1.3. Оцінювання результатів навчання

Номер і назва теми практичних, семінарських та лабораторних занять	Завдання для самостійної роботи до заняття	Засоби оцінювання під час заняття та кількість балів	Загальна кількість балів за заняття
<p>1. Визначення основних складових суб'єктивного обстеження: анамнез, шкали, опитувальники. Значення біопсихосоціальної моделі здоров'я і МКФ при обстеженні пацієнтів з порушенням діяльності опорно-рухового апарату. Основні правила проведення об'єктивної оцінки та їх аналіз: постуральна оцінка, пальпація, оцінка діапазону руху в суглобі (активний, пасивний, функціональний), гоніометрія, ізометричне тестування м'язів, ММТ, функціональне тестування, специфічні тести. Додаткові рухи в суглобах та їх класифікація, оцінка суглобової гри. Визначення нормального та патологічного кінцевого відчуття рухів в суглобах.</p>	<p>Роль фізичного терапевта при порушенні діяльності ОРА в системі охорони здоров'я України. Проходження онлайн курсу «МКФ. Застосування в клінічній практиці» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/icf-and-application-in-clinical-practice-course-course-uk/</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу</p>	<p>10</p>
<p>2. Анатомо-фізіологічні особливості суглобів плечового поясу та верхніх кінцівок. Обстеження та методи оцінки при функціональних/рухових порушеннях діяльності плечового, ліктьового, променево-зап'ясткового суглобів та суглобів кисті: постуральна оцінка, пальпація, оцінка діапазону рухів в суглобах (активний, пасивний, функціональний), ізометричне тестування м'язів, гоніометрія, ММТ, оцінка суглобової</p>	<p>Причини обмеження та збільшення об'єму рухів в суглобах верхнього плечового поясу та верхніх кінцівок. Поняття патологічна рухомість суглобів та його причини. Проходження онлайн курсу «Оцінювання амплітуди рухів» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/assessing-range-of-motion-course-course-uk/ Проходження онлайн курсу</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу</p> <p>Кейси</p>	<p>7</p> <p>7</p>

<p>гри, функціональні та специфічні тести. Анатомо-фізіологічні особливості суглобів тазового поясу і нижніх кінцівок. Обстеження та методи оцінки при функціональних/рухових порушеннях діяльності кульшового, колінного гомілковостопного суглобів та суглобів стопи: постуральна оцінка, пальпація, оцінка діапазону рухів в суглобах (активний, пасивний, функціональний), ізометричне тестування м'язів, гоніометрія, ММТ, оцінка суглобової гри, функціональні та специфічні тести. Характеристика патологічної ходи при порушеннях опорно-рухового апарату</p>	<p>«Об'єктивне обстеження плечового суглоба» Physiopedia Plus https://members.physiopedia.com/uk/objective-examination-of-the-shoulder-course-course-uk/</p>		
	<p>Причини обмеження та збільшення об'єму рухів в суглобах тазового поясу та нижніх. Поняття патологічна рухомість суглобів, причини. Види вкорочень кінцівок та їх характеристика. Патологічна ходьба. Проходження онлайн курсу «Відхилення у ходьбі, пов'язані з больовими синдромами тазу та колінних суглобів» Physiopedia Plus https://members.physiopedia.com/uk/gait-deviations-associated-with-pelvis-and-knee-pain-syndromes-course-course-uk/</p> <p>Проходження онлайн курсу «Відхилення у ходьбі, пов'язані з больовими синдромами нижньої частини ноги та стопи» Physiopedia Plus https://members.physiopedia.com/uk/gait-deviations-associated-with-lower-leg-and-foot-pain-syndromes-course-course-uk/</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу</p> <p>Кейси</p>	<p>7</p> <p>7</p>
<p>3. Анатомо-фізіологічні особливості хребта. Обстеження та методи оцінки при функціональних/рухових порушеннях діяльності шийного, грудного, попереково-крижового</p>	<p>Причини виникнення болю та його класифікація. Проходження онлайн курсу «Обстеження та терапія грудного відділу хребта»</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу</p> <p>Кейси</p>	<p>7</p> <p>7</p>

<p>відділів хребта: постуральна оцінка, пальпація, оцінка діапазону рухів в суглобах (активний, пасивний, функціональний), ізометричне тестування м'язів, гоніометрія, ММТ, оцінка суглобової гри, функціональні та специфічні тести.</p> <p>Відділи головного та спинного мозку, периферичної нервової системи, які виконують рухову функцію. Поняття рефлекторна дуга, види рефлексів. Основні види патологічних рефлексів. Методики оцінки рефлексів та їх стан норми/патології. Довільні рухи та їх порушення. Методики та клінічні інструменти оцінки активних рухів, сили та тону м'язів: методика проведення та аналіз отриманих результатів обстеження. Проби для виявлення скритих парезів. Ознаки ураження верхнього та нижнього мотонейрона.</p>	<p>Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/assessment-and-treatment-of-the-thoracic-spine-course-course-uk/ Проходження онлайн курсу «Відхилення у ходьбі у разі регіонального болю спини та верхньої частини ноги»</p> <p>Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/back-and-upper-leg-regional-pain-and-gait-deviations-course-course-uk/</p> <p>Пірамідна система. Верхній та нижній мотонейрони. Симптоми центрального (спастичного) і периферичного паралічів/парезів. Уявлення про рефлекс і рефлекторну дугу. Патофізіологія виникнення патологічних рефлексів та їх види. Патологічні зміни функціонального стану м'язів при травмах та захворюваннях НС. Екстрапірамідна система та синдроми її ураження.</p>	<p>Опанування практичними навичками.</p>	<p>12</p>
<p>4. Класифікація чутливості. Види і типи порушень чутливості. Методики оцінки поверхневої, глибокої і складних видів чутливості та встановлення характеру змін при порушеннях. Функції та симптоми ураження I - XII пар черепно-мозкових нервів. Методики обстеження функції черепних нервів та аналіз результатів обстеження: норма/патологія.</p>	<p>Види розладів чутливості: анестезія, гіпестезія, гіперестезія, гіперпатія, дизестезія. Синестезія, дисоційовані розлади, поліестезія, парестезії. Біль і його класифікація. Синдроми та симптоми дисфункцій II - VI пар черепно-мозкових нервів. Проходження онлайн курсу «Огляд і оцінка черепних нервів»</p> <p>Physiopedia Plus</p>	<p>Сертифікат з проходження онлайн курсу</p> <p>Кейси</p>	<p>7</p> <p>7</p>

<p>Рівні порушення рівноваги. Основні функції мозочка та вестибулярної системи. Характеристика формувань порушень постурального контролю у пацієнтів неврологічного статусу. Методики та клінічні інструменти оцінки постурального балансу, утримання вертикальної пози, рівноваги і координації: методика проведення та аналіз результатів обстеження.</p> <p>Нормальна хода як критерій оцінки патологічної ходи. Охарактеризувати аспекти нормальної ходи: цикли ходи, фази ходи, діапазон руху, реакцію суглобів та м'язову активність. Патологічна хода та її типи. Функціональні критерії ходи. Класифікація функціональної здатності до переміщення. Клінічні інструменти оцінки функції стереотипу ходьби: методика проведення та аналіз результатів обстеження.</p>	https://members.physio-pedia.com/cranial-nerves-overview-and-assessment-course/		
	Атаксії, види атаксії, комбіновані порушення рівноваги.	Відповідь на задану тему.	10
	<p>Проходження онлайн курсу «Діапазон рухів у суглобах під час ходи» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/joint-range-of-motion-during-gait-course-course-uk/</p> <p>Проходження онлайн курсу «Неврологічні відхилення у ходьбі» Physiopedia Plus https://members.physio-pedia.com/uk/neurological-gait-deviations-course-course-uk/</p>	Сертифікат з проходження онлайн курсу	14
		Усього:	100

1.4. Обладнання, інструментарій, програмне забезпечення, необхідні для викладання навчальної дисципліни

Аудиторія, ПК, проектор, доступ до Інтернету. Функціональне ліжко/кушетка, стілець зі спинкою/візок, допоміжні засоби (одноопорна паличка, чотирьохопорна паличка і т.д), сходи, пояс для страхування, фішки, неврологічний молоточок, сантиметр/рулетка, секундомір, гоніометр, динамометр, міотонометр, інклінометр, бланк оцінки та відповіді.

Зал фізичної терапії (https://uni-sport.edu.ua/sites/default/files/prezentacyya_nufvsu_2_2.pdf). Сторінка курсу на платформі Moodle (<https://dn.uni-sport.edu.ua/>). Курси неформальної освіти Фізіопедія (<https://members.physio-pedia.com>).

1.5. Заходи з неформальної освіти, що можуть бути застосовані в процесі викладання навчальної дисципліни:

стажування, курси, майстер-класи, тренінги, семінари, що підтверджено відповідним документом (сертифікат, диплом тощо).